

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Bizroul de distribuire: Librăria Asociațiunei Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Samarineanul milostiv.

(Luca 10. 25—37.)

Isus a voit să știe ucenicii lui, cât de mare este fericirea lor, căci mulți dintre proci și împărași ar fi dat toată înțelepciunea, bogăția și gloria lor, ca să-L audă și să-L vadă pe El și nu L-au auzit și nu L-au văzut. Aceasta le-a spus lor Isus înaintea unei mulțimi de oameni și în fiecare suflet a încolțit cugetul, că ar fi bine ca în toată veșnicia să fie cu Isus. Un viclean legiuitor și în momentele aceste de reculegere și-a adus aminte să-L ispitească pe Isus întrebându-L: „Dascăle, ce voiu face, ca să moștenesc viața de veci?” Iar Isus, văzând viclenia lui a zis: „In lege ce este scris?” Legiuitorul răspunse: „Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată virtutea ta și din tot cugetul tău; și pe deaproapele tău ca însuși pe tine.”

Și Isus îi spuse drept răspuns „Fă aceste și vei fi viu.” Și el voind să se îndrepteze L-a întrebat: „Și cine este deaproapele meu?” Și atunci Isus i-a spus minunata parabolă despre samarineanul milostiv.

Un om a mers din Ierusalim în Ierihon și în cale căzut în mâna tâlharilor, cari l-au lăsat rănit, gol și aproape mort pe marginea drumului. A trecut un preot și un levit pe acolo, l-au văzut și . . . s'au dus mai departe. Iar unui samarinean, mergând pe acolo, i s'a făcut milă de bietul rănit și îngrijindu-i rănilile lui cu unt de lemn și vin, l-a dus într'o casă de oaspeți și când a plecat mai departe i-a dat bani gazdei ca să-i poarte de grija și i-a promis, că orice va

mai cheltui cu rănitul, la întoarcerea lui îi va restitui.

După aceasta Isus l-a întrebat pe legiuitorul: „Carele dintr'acei trei ți-se pare a fi mai aproape celui căzut în tâlhari?” El a zis: „Carele a făcut milă cu dânsul.” Deci i-a zis lui Isus: „Pasă, de fă și tu așisderea!”

Cu această parabolă, Isus pentru totdeauna ne-a dat porunca, ca să fim milostivi. Să fim milostivi, nu numai cu acei, cari sunt aproape de noi, cu frații nostri și cu neamurile noastre, dar și cu cei nenumărați cari suferă. Dacă noi prin binefacerile noastre numai situația familiei noastre o îmbunătățim, nu am făcut prea mult, căci ridicându-se familia noastră, cu ea și noi ne ridicăm. Trebuie necondiționat să-i ajutăm pe cei, cari ne sunt aproape, dar să nu uităm, că avem frați și afară de familia noastră, frați cari rabdă mult și cărora o fărâșă de milă le-ar face mult, nespuse de mult bine.

Niciodată, nu s'a potrivit mai mult parabolă samarineanului, decât azi, căci nici odată n'au fost atâți jefuiți și răniți. Viața noastră de azi așa e aranjată, sau mai bine zis nearanjată, că ridicarea unuia, cauzează căderea mai multora. Intre acești căzuți sunt și persoane cinstite, bune însă rău înarmați în lupta vieții. De multe ori aceste persoane sunt neasemănat mai bune, decât triumfătorul, care s'a ridicat deasupra mulțimei omești. Acestia, răniții vieții, merită să se găsească vr'un samarinean, care să-i îngrijească. Și câți flămânzi, bolnavi, nenorociți, și cari săraci sunt nu găsec pe nimeni care să aibă sufletul samarineanului! Câți sunt, cari ar munci bucuros și nu li se ofere un codru de pâine pentru munca lor! Cine câștigă unuia din acești nenorociți muncă, toarnă

intr'adevăr unt de lemn și vin în rănile lui. Câți sunt jefuiți prin operațiile dibace ale unora, rămânând cerșitori pe drumul mare! Dacă cineva ajută pe un jefuit, ca să-și recâștige mica lui avere, face mai mare bine, decât dacă unui banchier bogat i-ar fi câștigat milioane.

Cunoașteți dragi cititori, mizeria dela marginile orașelor și ale satelor? Intratați vr'odată în cocioabele deacolo, în care mai de multe ori zace vr'un părinte bolnav și plâng de foame copiii palizi? Să nu treceți pe lângă aceste cocioabe, asemenea preotului ovrei și a levitului, ci opriți-vă ca samarineanul și ajutați cât puteți.

Căci ajutând altora, vă faceți și vouă binele suprem; vă câștigați în conștiința voastră amintirea dulce a faptului bun și convingerea aceea că și vouă vă sună cuvintele de pe buzele dulcelui Isus: „Fericiți sunt cei îndurători, căci aceia îndurare vor afla.“

Dr. Irina Berinde

Moartea neamurilor.

Un neam moare „conștiu“ prin fărădelegile fiilor săi și „inconștiu“ prin lipsa de energie a cetățenilor bășinași, cari osândind vișiile, totuși nu le combat cu toată demnitatea recerută. Faptul, că în sânul oricărui popor se află și elemente putrede, este duresc, însă nu se poate și nu e permis a lăsa lățirea cangrenei și a trece la generalizare.

Dacă în sânul unui popor degenează și conștiințele cinstite, încât încep a-și pierde speranța într'un viitor mai moral, mai fericit și solid, lăsându-se în voia soartei oarbe, atunci se evidențiază în mod clar: „lipsa încrederii în Dumnezeu“ și ca rezultat va fi: germenul morții morale și apoi etnice a neamului.

În timpurile de azi luminații luceferi a logelor francmasonice și-au pus lozinca: fericirea neamului fără credință în Dumnezeu, fără biserici naționale creștine, fără concursul apostolic a preoților mucenici.

Însă în momentul când interesele vitale ale neamului nostru, — cari interese încep a fi încolțite și atacate de curentele publice și secrete a internaționalismului anarhic, — nu mai au nici un razim „supra-omenesc“

propovăduit de apostolii bisericilor naționale, urmează primejdia, prăbușirea temelțiilor statului nostru, care cu râurile de sânge a mucenicilor a fost odată — nu demult, — ținut și dat nouă scumpă moștenire pentru pază și apărare.

Bisericile naționale și conducătorii firești ai acestora nu trebuie să uite menirea sublimă genuină ce li se incumbă în împrejurările ivite în zilele de azi, nu se pot înhama la carul intereselor personale și trecătoare a politicianismului putred și schimbător, ci cu energia s. Părinți ai primelor veacuri li se impune datorința sfântă de a striga: „veto“; de a arăta și lumina, drumul cinstei, al moralei, al legalității, al adevărului și de a apăra interesele vitale a neamului, atunci, când sunt apărătorii neînfricoșaji a așezământului divin, pe cari o conduc.

E timpul suprem, deoarece și conștiințele noastre încep a-și pierde terenul de sub picioare. Au nu vedem deruta morală, pe care o lasă după sine oamenii, din sufletul cărora demult a dispărut Dumnezeu și credința în „supra-omenesc.“ Istoria ne este mărturie, că urmarea acestor apucături este la clasele boierești: molesirea, desfrâul, și incapacitatea; la clasele intelectuale: lipsa conștiinței, iar în masele poporului: fatalismul, ori sămburele revoltei mohnite instigată de elemente cu planuri diabolice.

Minciuna deghizată are și ea apostolii ei, cari insuflă spaimă și duhoare învăluită în miresme artificiale, pe aceștia trebuie demascați și alungați.

La aceasta se recere o biserică luptătoare, asigurată materialicește, în existența ei, ca preoții ei să nu fie expuși mizeriei și cerșitului, ci să-și poată procura mijloacele și armele luminei reclamate timpurilor de azi, deoarece numai așa va putea biserică a învăța, a apăra și judeca pe cei mici și pe cei mari. Adunarea generală a AGRU-lui din 21—22 Nov. a. c. are datorința să se ocupe urgent de aceasta chestiune ardentă.

D. V.

A apărut cea mai estină carte de rugăciuni pentru prunci școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*“ Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii Sighet Piața Unirii. 25

Vizitațiuni episcopale.

(Urmare.)

Trecem dealul la *Bocicoel*. Călăreți voinici fac conductul până la poarta triumfală. Aici bătrânul primar Ilie Chesea vorbește în numele satului. „Preasfințite Părinte — spune între altele bătrânul, — ați ajuns aici într'un sat, unde nici apă, nici sare, nici recollă, nici pământ îndeajuns n'avem, numai dragoste, cu care Vă așteptăm.” Preasfințitul vădit emoționat răspunde: „Simțesc cu voi, am însă nespusă mângăiere, că am găsit la voi nu numai dragoste, ci și credință tare, care între toate necazurile lumii, ne dă tărie de a suporta aceste năcazuri, cu răbdare pacinică, pentruca astfel vom putea să avem în mijlocul nostru pe Hristos cel restignit, de viață vecinică dătător.”

Trecând în procesiune la Biserică, unde părintele local Eugen Vlad face primire în numele credincioșilor, cari invitați a intra la rugă, au fost fericiți de a asculta cuvintele de mângăiere ale bunului Părinte-Arhiereu.

După vizita la casa parohială, coborâm iarăș la valea Izei pentru de a fi cercetate cele patru parohii luate în program pentru ziua de azi.

Strâmtura. Comună fruntașă. Poporeni numeroși așteaptă lângă Biserica, a cărei poartă este frumos împodobită cu flori și ramuri verzi. Părintele protopop Vasile Ilniczky vorbește în numele credincioșilor asigurând despre alipirea, devotamentul și dragostea lor pe Preasfințitul Episcop, care la rândul său mulțumește călduros pentru inimoasa primire. Se face rugă în Biserică, apoi predică, în care Preasfințitul leagă de inima fiilor săi sufletești împlinirea poruncilor și curățenia sufletului. Vizită la casa parohială.

Dela *Strâmtura* P. S. S. a plecat spre Bărsana, unde i-s'a făcut o măreață și grandioasă primire.

În capătul comunei este așteptat de un banderiu de călăreți și o procesiune, iar în apropierea bisericii o poartă triumfală, frumos împodobită, în jurul căreia se afla întreaga comună, împreună cu intelectualii.

Primarul comunei d. Pop Alexandru urează bun venit în mijlocul nostru marelui oaspe, după care directorul școlar d. Orosan Vasile în numele intelectualilor din

comună și a corpului didactic, salută pe noul Arhiereu al Maramurășului.

Fetița de școală Ștefanca Anuță, dă un frumos buchet de flori P. S. S. după care d. Petre Lenghel Izanu, președintele comit. parohial al Agru-lui, ține asemenea o frumoasă vorbire, arătând prin câteva cuvinte scopurile Agru-lui pentru regenerarea vieții morale și religioase, urând, la urmă marelui Arhiereu viață îndelungată și păstorire bogată în roade și binecuvântată de Domnul.

Foarte emoționat de această primire răspunde P. S. S. sărutând pe frunte copila de școală care l-a donat buchetul de flori.

„Sărutul ce-l pun pe fruntea acestei copile nevinovate este dragostea și iubirea mea față de Dvs.” Dela poarta triumfală și până la biserică calea P. S. S. a fost presărată cu flori, de micii copilași de școală.

În poarta bisericii părintele protopop Mihail Hotea, printr'o măreață vorbire, care a impresionat mult pe P. S. S. salută pe marele păstor.

Răspunzând P. S. S. mulțumește de primirea făcută rugând, pe urmă, poporul de a intra în biserică și a se ruga la icoana Maicii Domnului.

Intrând în biserică după o mică rugă P. S. S. ține din nou o predică măreață care a stors lacrimi de duioșie și evlavie din ochii auditorilor.

Dela biserică P. S. S. a cercetat casa parohială, la poarta căreia a fost primit de domnișoarele: Cecilia de Kovats și Cecilia Hotea, prin frumoase cuvinte. Cecilia de Kovats, a donat P. S. S. un frumos și prețios serviciu pentru potir, făcut din lucru de mână.

După aceasta s'a luat o masă comună în casa ospitalieră a păr. protopop Hotea, dată în cinstea P. Sfințitului, la care masă au luat parte peste 30 de persoane.

Foarte bine dispus, P. S. S. mulțumind încă odată de grandioasa primire ce l-s'a făcut, de către familia păr. protopop Hotea și de către întreaga comună Bărsana, își îndreaptă călătoria mai departe spre comuna Nănești.

Abia ieșim din Bărsana, la 3 Km. ne găsim în Nănești. Sat mai micuț. Credincioșii grupați în jurul arcului de triumf. La sosire Excelența Sa este întâmpinat în numele sătenilor din partea director-învățătorului, căruia mulțumindu-i urcăm dealul, pe platoul

căruia ne așteaptă o mică și veche Bisericuță cu uși deschise și luminări aprinse. Preotul local, părintele Vasile Godja tâlmăcește omagiile fiești, la cari Preasfințitul mulțumește credincioșilor pentru dragostea ce o arată Arhiereului, care vine în numele Domnului. Urmează ruga, apoi predica arhierească, care poporul o ascultă cu multă sete sufletească. Pe când pornim dela Biserica înserează.

Ajungem cu întârziere la ultima parohie de pe cursul râului Iza, la *Oncești*. Arhidiaconul, bătrânul octogenar Ștefan Anderco, de după amiazăzi dela 3 ceasuri ca un blând și drept Simion așteaptă cu credincioșii în pridvorul Bisericii pe unsul Domnului. E seară de-a binele. O seamă din credincioși sunt postați în drumul țării, aprind luminile ca semn. că sosește Arhiereul. Clopotele sună. Urcăm din greu dealul la sf. Biserică. Ajungând la pridvor, venerabilul moșneag salută pe Arhiereu cu atâta duioșie, încât ochii tuturor se înlăcrimează. Preasfințitul în răspunsul său scoate în relief meritele octogenarului Părinte—paroh, care în curs de 54 ani a purtat grija sufletească a credincioșilor, ba în cei 30 ani din urmă a condus și districtul protopopesesc spre deplina mulțumire a tuturor. Leagă de inima credincioșilor dragostea și alipirea cătră acest preot și vrednic părinte sufletesc. Întrăm în Biserică la rugă, apoi Preasfințitul predică. Deși în curs de cinci zile a muncit extrem de mult, nu se vedea deloc obosit. Cuvintele lui aprind, conving, mângăie și alină, vor fi neuitate în sufletul acestui popor credincios. Urmează vizita la casa parohială, unde Preasfințitul se întreține călduros cu mult meritul păstor sufletesc. Se ia rămas bun și apoi Arhiereul împreună cu suita sa pleacă spre reședință la Baia-Mare.

Fost'au aceste cinci zile un răgaz de evlavioasă refacere. Cinci zile de adevărată sărbătoare spontană, neimpusă. Douăzeci și cinci comune au dat dovadă despre credința neclătită catolică, dragoste și alipire cătră Arhiereul providențial. Pretotindenea arcuri triumfale, procesiuni, ploaie de flori și cântece de preamărire a Maicei Preacurate, carea născut pe Răscumpărătorul lumii. Un bun și fericit prilej de a-și cunoaște Arhipăstorul turma, iar credincioșii Maramurășeni s'au afirmat și de astă dată, că fără șovăială se grupează cu înflăcărată iubire în jurul aceluia, care ca trimis al Proniei, vine în mijlocul lor în numele Domnului.

Scrisoarea enciclică a sfântului Părinte, Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă, îndreptată cătră Patriarhi, Primați, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care în întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune cătră Maica Sfântă, pentru a obține prin mijlocirea ei, intoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cârticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărturarilor fie de orice condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunii Sighet.

Calendar săptămânal.

15—21 Noemvrie 1931.

15. Dumineca VIII. d. Înălț. Sf. Cruci (Ev. Luca 8. 10 M. Gurie † 306)
16. Luni S. Ap. și Ev. Matei
17. Marți Pr. Grigorie † 270.
18. Miercuri M. Platon.
19. Joi Pror. Avdie
20. Vineri Cuv. Grigoriu Decapol.
21. Sâmbătă Intrarea în biserică (Ev. Luca 10, 38).